

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

23.



KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 19-го Марта — 1835 — Wilno. Wtorek. 19-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

Концертъ въ пользу заключенныхъ, предназначенный 19-го ч. с. Марта, отложенъ на 23-е число сего же мѣсяца, въ Субботу.

Санктпетербургъ, 9-го Марта.

Высочайшею Грамотою (14 Февраля), Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Оренбургскій Гражданскій Губернаторъ, Жуковскій, въ награду отличнo-усердной службы и трудовъ, Начальствомъ засвидѣтельствованныхъ, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 1-й степени. (С. В.)

— Высочайшею Грамотою 5-го Марта, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ ордена Св. Анны 1-й степени, Императорскою Короною украшеннаго, Королевскій Прусскій Министръ Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи Роховъ.

— Государь Императоръ, по представленію Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Всемилостивѣйше изволилъ пожаловать Коллежскому Ассессору Кукольникову драгоцѣнный брилліантовый перстень, за поднесеніе Его Императорскому Величеству экземпляровъ двухъ его Драмъ: *Князь Скопинъ-Шуйскій*, и *Роксолана*. (Р. И.)

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Смоленскимъ Дворянствомъ Кандидатовъ въ званіе Смоленскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, изволилъ Высочайше утвердить въ семь званіи Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника *Анижкова*.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Псковскимъ Дворянствомъ Кандидатовъ въ званіе Псковскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, изволилъ Высочайше утвердить въ семь званіи Коллежскаго Совѣтника *Крекишина*.

— По Указу Его Императорскаго Величества, Правительствующій Сенатъ слушалъ предложеніе Господина Тайнаго Совѣтника, Министра Юстиціи и Кавалера Дмитрія Васильевича Данкова, что по опредѣленію Правительствующаго Сената о дозволеніи опредѣлить купческаго сына Савина Учителемъ Русскаго языка въ Царство Польское, съ распространеніемъ на него и на прочихъ поступающихъ туда въ службу по учебной части указа 12-го Января 1812 года, вносилъ онъ записку въ Комитетъ Гг. Министровъ. Записка сѣя была передана Комитетомъ предварительно на соображеніе Г. Министру Народнаго Просвѣщенія, который находя ходатайство его основательнымъ и заслуживающимъ всякаго уваженія, полагалъ съ своей стороны испросить оному Высочайшее Государя Императора утвержденіе, съ такимъ только присовокупленіемъ: 1) чтобы способными и достойными къ занятію въ Уздѣныхъ Училищахъ Царства Польскаго мѣстѣ Учителей Россійскаго языка признавать только тѣхъ, которые получаютъ въ томъ свидѣтельство отъ одного изъ Русскихъ Университетовъ, по выдержаніи надлежащаго въ ономъ испытанія; 2) чтобы предварительно исключенія изъ податнаго состоянія лицъ, желающихъ

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

Огłoszony Koncert amatorski na rzecz więźniów, mający bydź w dniu 19 Marca, odkłada się na dzień sobotni to jest 23 teraźniejszego Marca.

Sankt-Petersburg, dnia 9 Marca.

Przez NAYWYŻSZY dyplomata (14 Lutego), Rzeczywisty Radca Stanu, Orenburski Gubernator Cywilny *Żukowski*, w nagrodę odznaczający się i gorliwej służby, przez Zwierzchność zaświadczoney, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem *Cesarzskiego i Królewskiego Orderu S. Stanisława 1go stopnia*. (G. S.)

— Przez NAYWYŻSZY dyplomata 5 Marca, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem Orderu *S. Anny 1go stopnia Cesarzską Koroną ozdobionego*, Królewsko-Pruski Minister Spraw Wewnętrznych i Policyi *Rochow*.

— Jego CESARSKA MOŚĆ, po przedstawieniu P. Ministra Narodowego Oświecenia, Nayłaskawiey raczył udarować, Assessora Kollegialnego *Kukolnika*, kosztownym brylantowym pierścieniem, za ofiarowanie Jego CESARSKIEY MOŚCI dwóch exemplarzy jego Dramm: *Xiąże Skopin-Szuyski* i *Roksolana*. (R. I.)

— Jego CESARSKA MOŚĆ, z dwóch wybranych Kandydatów przez Dworząństwo Smoleńskie, na urząd Smoleńskiego Gubernialnego Marszałka Dworząństwa, NAYWYŻEY utwierdzić raczył Rzeczywistego Radcę Stanu *Aniczkowa*.

— Jego CESARSKA MOŚĆ, z dwóch wybranych Kandydatów przez Dworząństwo Pskowskie na urząd Pskowskiego Gubernialnego Marszałka Dworząństwa, NAYWYŻEY utwierdzić raczył na ten obowiązek, Radcę Kollegialnego *Krekszina*.

— Podług ukazu Jego CESARSKIEY MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przełożenia Pana Radcy Taynego, Ministra Sprawiedliwości i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, że podług postanowienia Rządzącego Senatu o dozwoleniu naznaczyć syna kupieckiego *Sawina* na Nauczyciela języka Rosyjskiego do Królestwa Polskiego, z rozciągnięciem na niego i na innych wchodzących tam do służby w wydziale szkolnym ukazu 12 Stycznia 1812 roku, wnosilъ zapiskę do Komitetu PP. Ministrów. Zapiska ta naypierwiey oddana była przez Komitet do rozważenia P. Ministrowi Publicznego Oświecenia, który znajdując jego staranie gruntowne i zasługujące na wszelką uwagę, podawał ze swojej strony wyjednać na to o NAYWYŻSZE Jego CESARSKIEY MOŚCI utwierdzenie, z tym tylko dodatkiem: 1) ażeby za zdatnych i godnych do zajęcia w Szkołach Powiatowych Królestwa Polskiego mieysc Nauczycielów języka Rosyjskiego, uznawać tych tylko, którzy otrzymają na to świadectwo jednego z Rosyjskich Uniwersytetów, po odbyciu należytego w nim examinu; 2) żeby przed wyłączeniem ze stanu podatkowego osób, chcących zająć pomienione mieysca, potrzebować od nich zobowiązania się, że będą służyć w Szkołach Królestwa Polskiego nie mniej sześciu lat. Jego CESARSKA MOŚĆ, po nastą-

занять означенныя мѣста, требовать отъ нихъ обязательства, что они прослужатъ въ Училищахъ Царства Польскаго не менѣе шести лѣтъ. Его Императорское Величество, по положенію Комитета Гг. Министровъ, 29-го минувшаго Января Высочайше повелѣть соизволилъ: опредѣленіе Правительствующаго Сената и заключеніе Министра Народнаго Просвѣщенія привести въ исполненіе на томъ основаніи, чтобы люди податнаго состоянія, опредѣляемые Учителями Русскаго языка въ Уѣздныя Училища Царства Польскаго, во всѣхъ прочихъ правахъ и обязанностяхъ ихъ вообще сравнивались съ такими же Учителями учебныхъ заведеній во внутреннихъ Россійскихъ Губерніяхъ. О такомъ Высочайшемъ повелѣніи оный Г. Министръ Юстиціи предлагаетъ Правительствующему Сенату, присовокупляя, что объ ономъ сообщено Комитетомъ Г. Министру Народнаго Просвѣщенія для свѣдѣнія выпискою изъ журнала. *При семъ слушали представленную къ сему справку*, по которой оказалось: Правительствующій Сенатъ, по выслушаніи дѣла о Гатчинскомъ 3-й гильдіи купеческомъ сынѣ Александрѣ Савинѣ, изъявившемъ желаніе занять мѣсто Учителя Россійской Грамматики въ Уѣздномъ Училищѣ Царства Польскаго, — опредѣлилъ: хотя въ изданныхъ доселѣ постановленіяхъ и не содержится разрѣшенія, чтобы Россійскіе уроженцы изъ податнаго состоянія, въ случаѣ поступленія ихъ въ Уѣздныя Училища Царства Польскаго, для преподаванія въ оныхъ заведеніяхъ Россійскаго языка, могли утверждаемы быть Правительствующимъ Сенатомъ въ дѣйствительной службѣ, съ исключеніемъ изъ податнаго состоянія, подобно тому, какъ сіе разрѣшено Высочайшимъ Указомъ 12-го Января 1812 года о людяхъ подобнаго состоянія, поступающихъ въ службу по учебнымъ заведеніямъ, въ вѣдѣніи Г. Министра Народнаго Просвѣщенія состоящимъ; но принимая въ соображеніе потребность тамошняго края въ подобныхъ преподавателяхъ собственно изъ Россійскихъ уроженцевъ, Правительствующій Сенатъ, согласно мнѣнію Г. Министра Финансовъ, полагаетъ: въ Уѣздныя Училища Царства Польскаго дозволить опредѣлять Учителями токмо Русскаго языка изъ Россійскихъ уроженцевъ, съ предоставленіемъ имъ тѣхъ же правъ, какія присвоены Учителямъ Уѣздныхъ Училищъ въ Россіи, и на семъ основаніи, если кто окажется способнымъ и достойнымъ къ занятію должности Учителя Россійскаго языка въ Уѣздномъ Училищѣ Царства Польскаго изъ такихъ Россійскихъ уроженцевъ, который состоитъ въ купеческомъ или другомъ податномъ обязанномъ состояніи и который обществомъ своимъ уволенъ, то о такомъ, по гочной силѣ Высочайшаго Указа 12-го Января 1812 года, для утвержденія въ службѣ по учебной части и для исключенія изъ податнаго состоянія, чрезъ Г. Министра Народнаго Просвѣщенія должно быть представляемо Правительствующему Сенату, съ приложеніемъ увольнительнаго акта. Согласно сему, изъявившаго желаніе занять мѣсто Учителя Россійской Грамматики въ одномъ изъ Уѣздныхъ Училищъ Царства Польскаго, уволеннаго Гатчинскимъ купеческимъ обществомъ, тамошняго купеческаго сына Александра Савина, дозволить опредѣлить къ означенной должности и вмѣстѣ съ тѣмъ исключить изъ купеческаго званія; но какъ таковое Сената заключеніе безъ Высочайшаго соизволенія приведено въ исполненіе быть не можетъ; то и предоставить Г. Министру Юстиціи, доведя объ ономъ до свѣдѣнія Государа Императора, испросить Высочайшее разрѣшеніе, и для того къ дѣламъ Г. Тайнаго Совѣтника, Оберъ-Прокурора и Кавалера Кнзя Ивана Александровича Лобанова-Ростовскаго сообщена была 10-го Декабря 1834 года копія съ опредѣленія. Приказали: О надлежачемъ исполненіи вышеизъясненныхъ опредѣленій Правительствующаго Сената, заключенія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія и Высочайшаго Государа Императора повелѣнія, къ Г. Министру Народнаго Просвѣщенія послать указъ съ тѣмъ, чтобы о семъ дано было знать кому слѣдуетъ и въ Царствѣ Польскомъ; о исключеніи же изъ Гатчинскаго купечества тамошняго купеческаго сына Савина, опредѣляемаго Учителемъ Русскаго языка въ Уѣздное Училище Царства Польскаго; С. Петербургской Казенной Палатѣ предписать указомъ, каковыми дать знать и прочимъ Казеннымъ Палатамъ, а равно уведомить Г. Министра Финансовъ, въ Герольдію же сообщить извѣстіе. (Февраля 19 дня 1835 года. По 1-му Департаменту.) (С. В.)

Варшава, 22-го Марта.

Его Сіятельство Генераль-Адъютантъ, Графъ Орловъ, вчера изъ С. Петербурга прибылъ въ Варшаву. (Г. С.)

тѣмъ постановленію Комитета PP. Министровъ, дня 29 прешлаго Стycznia Найвысшій розказъ рачылъ: постановленіе Рządzącego Senatu i wniosек P. Ministra Narodowego Oświecenia, doprowadzić do wypełnienia na tej podstawie, ażeby ludzie stanu podatkowego, назначани на Nauczycielów języka Rosyjskiego do szkół Powiatowych Królestwa Polskiego, we wszystkich ich prawach i obowiązkach w ogólności, porównani byli z takimiż Nauczycielami zakładów szkolnych w wewnętrznych Rosyjskich Guberniach. O tym Найвысшій розказъ P. Minister Sprawiedliwości przekłada Rządzącemu Senatowi, dodając, że o tém uwiadomiono przez Komitet P. Ministra Publicznego Oświecenia dla wiadomości przez wypis z Protokołu. *Przy czém słuchali przedstawionej do tego sprawy*, z której się okazało: Rządzący Senat, po wysłuchaniu dzieła o Gaczyńskim 3ciej gildy synie kupieckim Alexandrze Sawinie, który oświadczył swe żądanie zajęcia miejsca Nauczyciela Grammatyki Rosyjskiej w szkole Powiatowej Królestwa Polskiego, — postanowił: chociaż w wydanych dotąd postanowieniach nie zawiera się rozwiązanie, ażeby Rosyjscy rodacy ze stanu podatkowego, w zdarzeniu ich weyścia do szkół Powiatowych Królestwa Polskiego; dla wykładania w tych szkołach języka Rosyjskiego, mogli byćz utwierdzani przez Rządzący Senat w rzeczywistej służbie, z wyłączeniem ze stanu podatkowego, podobnie temu, jak to jest rozwiązaniem przez Найвысшій указ 12 Stycznia 1812 roku o ludziach podobnegoż stanu, wchodzących do służby w szkolnych zakładach, pod wiedzą P. Ministra Narodowego Oświecenia zostających; lecz dając wzgląd na potrzebę tamecznego kraju, w podobnych Nauczycielach właściwie tylko z Rosyjskich rodaków, Rządzący Senat, zgodnie ze zdaniem P. Ministra Skarbu, postanawia: do szkół Powiatowych Królestwa Polskiego dozwolić назначать на Nauczycieli tylko języka Rosyjskiego z rodaków Rosyjskich, z zostawieniem im tychże praw, jakie są właściwe Nauczycielom szkół Powiatowych w Rosyi, i na tej podstawie, jeśli się kto okaże zdatnym i godnym do zajęcia obowiązku Nauczyciela języka Rosyjskiego w szkole Powiatowej Królestwa Polskiego, z takich Rosyjskich rodaków, który jest w kupieckim lub innym jakim do podatków obowiązany stanem, i który jest uwolnionym przez swoje zgromadzenie, tedy o takim, na mocy Найвысшего указу 12 Stycznia 1812 roku, dla utwierdzenia w służbie w wydziale szkolnym, i dla wyłączenia ze stanu podatkowego, przez P. Ministra Narodowego Oświecenia, powinno byćz przedstawianem Rządzącemu Senatowi, z przyłączeniem aktu uwolnienia. Zgodnie z tém, uwolnionego przez Gaczyńskie zgromadzenie kupieckie, tamecznego kupieckiego syna Alexandra Sawina, który oświadczył żądanie zajęcia miejsce Nauczyciela Grammatyki Rosyjskiej w jednej ze szkół Powiatowych Królestwa Polskiego, dozwolić przeznaczyć do pomienionego obowiązku i razem wykreslić ze stanu kupieckiego: lecz gdy to postanowienie Senatu bez Найвысшего zezwolenia nie może byćz doprowadzonem do wykonania, przeto polecieć P. Ministrowi Sprawiedliwości, donosząc o tém do wiadomości Найяснейшего Cesarza Jegomości, wyjednać Найвысшее zezwolenie, i dla tego do dzieła P. Rady Taynego, Ober-Prokurora i Kawalera Xiccia Jana Alexandrowicza Łobanowa-Rostowskiego przesłać na była 10 Grudnia 1834 roku kopia z postanowienia. Rozkazali: O należytem wypełnieniu wyżej wyłożonych: postanowienia Rządzącego Senatu, wniosku P. Ministra Narodowego Oświecenia i Найвысшего Jego Cesarskiej Mości rozkazu, do P. Ministra Narodowego Oświecenia posłać ukaz z tém, żeby o tém uwiadomiono do kogo to należy w Królestwie Polskiem; o wyłączeniu zaś z Gaczyńskiego kupiectwa tamecznego syna kupieckiego Sawina, назначającego się на Nauczyciela języka Rosyjskiego do szkoły Powiatowej w Królestwie Polskiem, St. Petersburgskiej Izbie Skarbowej przepisać ukazem, i równieź przez указы даć wiedzieć i innym Izdom Skarbowym, a także uwiadomić P. Ministra Skarbu, a do Heroldyi przesłać uwiadomienie. (19 Lutego 1835 roku. Z 1go Departamentu.) (G. S.)

Warszawa, dnia 22 Marca.

Wczoray przybył z Sankt-Petersburga do Warszawy, JW. Hrabia Orłow, Jenerał-Adjutant. (G. C.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 27-го Февраля.

Здѣшнія газеты заимствуютъ изъ Canton Register слѣдующее, ближайшее извѣстіе о поступкѣ Китайцевъ съ Лордомъ *Напиромъ*: „Когда Лордъ, заболѣвъ лихорадкою, преданъ Китайскому Правительству, которое немедленно хотѣло перевезти его обратно въ Макао, требуя отъ него вмѣстѣ съ симъ, чтобы онъ приказалъ Англійскимъ фрегатамъ удалиться въ Линтинъ, то его задержали, вмѣстѣ со всею свитою въ крѣпости, отстоящей на 3 Англійскія мили отъ чужестранныхъ торговыхъ Канторъ. Лордъ Напиръ провелъ тутъ ночь, между тѣмъ, какъ судно, на коемъ онъ находился, было окружено лодками Мандариновъ, имѣвшихъ отрядъ въ 300 человекъ, и во всю ночь играла Китайская музыка, отъ которой больной не могъ сомкнуть глазъ. Потомъ въ Геангчанѣ былъ онъ задержанъ до полуночи Вторника, и принужденъ пребыть среди шума сего торговаго мѣста до Четверга (около 40 часовъ). Во все продолженіе сего времени музыка непрерывно гремѣла, не смотря на увѣщанія врача, объявившаго о большомъ страданіи больного. Нельзя вообразить грубѣйшаго и жесточайшаго поведенія. Въ Пятницу утромъ судно достигло наконецъ Макао, хотя оно могло прибыть туда при продолжавшемся попутномъ вѣтрѣ еще во Вторникъ. Мы надѣемся, что Англійское Правительство не оставитъ достойно отмстить за оскорбленіе, нанесенное его представителю и потребуетъ отъ Китайскаго Императора, чтобы виновные въ сѣмъ дѣлѣ были достойно наказаны.“

— Изъ Бомбей получены отъ послѣднихъ числа Октября довольно важныя извѣстія. Кажется, что Остиндское Правительство рѣшилось совершенно уничтожить власть туземныхъ владѣльцевъ, особенно же Эмира *Синди Рунджитъ-Синга*. Оно приготовилось начать непріятельскія дѣйствія противу Джудпура и хотѣло покорить мало по малу всю Индію. Предлогомъ экспедиціи противу Раджи Джудпурскаго служитъ то, что онъ далъ у себя убѣжище прежнему Раджѣ Нагпурскому и отказался выдать другихъ опасныхъ Остиндскому Правительству владѣльцевъ. — Генералъ-Губернаторъ хотѣлъ воспользоваться также сѣмъ случаемъ, чтобы установить свободное плаваніе по рѣкѣ Инду и приступилъ уже къ необходимымъ для сего приготовленіямъ. Два эскадрона 11-го Драгунскаго и 10-го Кавалерійскаго полковъ, нѣсколько полковъ, составленныхъ изъ природныхъ жителей и большой артиллерійскій паркъ съ осадными орудіями двинулись къ Джудпуру. (Спб. В.)

6-го Марта.

Журналъ *Globe*, бывшій прежде органомъ Министерства Графа *Грея*, приглашаетъ Членовъ Нижняго Парламента, не пропуская засѣданій, дабы имѣть большинство голосовъ прежде, нежели Министры успѣютъ раскрыть свои планы.

— Графъ *Грей* проѣхалъ чрезъ Ньюкастль въ Лондонъ.

— Французское Правительство наняло Манчестерскій дворецъ для своего Посольства за 1,000 фунт. стерлинговъ. Служители, бывшіе у Князя *Таллейрана*, приняты къ новому Посланнику.

— Министерскій Журналъ *Standard* доноситъ по извѣстіямъ, полученнымъ въ здѣшнемъ Адмиралтействѣ, что Россійская эскадра, состоящая изъ 4 кораблей, показалась на Турецкомъ Архипелагѣ.

10-го Марта.

Сегодня на биржѣ носились вѣсти, что Американская эскадра пустилась въ открытое море и что должно опасаться непріятельскихъ дѣйствій между Франціею и Соединенными Областями Сѣверной Америки.

— Г-ну *Магеннису*, племяннику Графа *Грея*, велѣно немедленно отправиться по дѣламъ Правительства въ С. Петербургъ.

— Королева нѣсколько нездорова и невыходитъ изъ покоевъ.

— По извѣстіямъ, полученнымъ изъ Кантона отъ 21-го Октября, Китайское Правительство напоследокъ дало своимъ доцмановъ провести въ портъ Англійскіе корабли. Дѣла пошли по прежнему безъ всякой проволочки. Чай вздорожалъ 20 процентами, кажется по тому, что изъ внутреннихъ областей не было еще подвозу. Вице-Король сей области смѣненъ.

15-го Марта.

Новый Турецкій Посолъ *Нури-Эфенди* и новый Баварскій Посланникъ Г-нъ *Фладтъ*, назначенные къ нашему Двору, прибыли въ сію столицу.

— Изъ Лисабона получены извѣстія по 3-е сего мѣсяца. Большое произвело тамъ впечатлѣніе то,

ВІАДОМОСТІ ЗАГРАНИЧНЕ.

WIELKA BRITANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 27 Lutego.

Gazety tutejsze z gazety *Canton Register*, o postępowaniu Chińczyków z Lordem *Napier*, udzielają następującej dokładniejszej wiadomości: „Kiedy Lord zachorowawszy na gorączkę porucił się Rządowi Chińskiemu, który niezwłocznie chciał go przewieźć na powrót do Makao, żądając razem od niego, iżby kazał fregatom Angielskim udać się do Lintynu, zatem zatrzymali go z całym jego orszakiem w twierdzy, oddalonej o 3 mile Angielskie od cudzoziemskich handlowych Kantorów. Lord *Napier* noc tu przepędził; tymczasem gdy statek, na którym się znajdował, był otoczony przez łodzie Mandarynów, mających oddział złożony z 300 ludzi, i przez noc całą brzmiała Chińska muzyka, od której chory nie mógł ani zmruczyć oczu. Potem we wtorek był zatrzymany w Geangczynie do północy, i przymuszony tam śród hałasu tego handlowego miejsca pozostać do czwartku, około 40 godzin. Przez cały ten czas muzyka bez ustanku brzmiała, bez względu na prośby lekarza, który oświadczał o wielkiem cierpieniu chorego. Nie można wyobrazić grubszego i okrutniejszego postępowania. W piątek rano, okręt nakoniec przybył do Makao, chociaż mógł tam, przy trwającym pomyślnym wietrze, przybyć jeszcze we wtorek. Spodziewamy się, iż Rząd angielski, nie zostawi bez zemsty tej zniewagi, która została wyrządzoną jego reprezentantowi, i będzie żądał od Cesarza Chińskiego, ażeby winni w tej rzeczy byli przykładnie ukarani.“

— W ostatnich dniach miesiąca Listopada otrzymane zostały z Bombay dość ważne wiadomości. Zdaje się, iż Rząd Wschodnio-Indyjski, zgodził się zupełnie znieść władzę tamecznych obywateli, a w szczególności Emira *Sindy-Rundžit-Singa*. Rząd przygotował się przedsięwziąć nieprzyjacielskie działania przeciw Dżudpurowi, i chciał powołać podbić całe Indye. Pozorem wyprawy przeciw Radży Dżudpurskiego służy to, iż on dał u siebie schronienie pierwszemu Radży Nagpurskiemu i oświadczył, iż nie wyda i innych niebezpiecznych dla Rządu Wschodnio-Indyjskiego obywateli. — Jenerałny Gubernator chciał także korzystać z tego zdarzenia, ażeby zabezpieczyć wolną żeglugę na rzece Indus, i już przystąpił do koniecznych ku temu przygotowań. Dwa szwadrony półków 11go Dragonów i 10go Jazdy, kilka półków złożonych z krajowych mieszkańców, i wielki park Artylleryi, z działami burzącymi, ruszyli ku Dżudpurowi. (G. S. P.)

Dnia 6.

Dziennik *Globe*, który dawniej był organem Ministerjum Hrabiego *Greya*, wzywa Członków Izby Niższej, ażeby pilnie uczęszczali na posiedzenia, celem wyrażnego oświadczenia się większości przeciwko Ministrom pierwej, nim ci będą mieli czas rozwinąć swe plany.

— Hrabia *Grey* przejeżdżał przez Newcastle do Londynu.

— *Manchester-House* najął Rząd francuzki dla swego Poselstwa, za sumę 1,000 funtów szterlingów. Służący, którzy dawniej zostawali u Xiecia *Talleyranda*, weszli w obowiązki u nowego Posła.

— Dziennik Ministerjalny *Standard*, donosi, według wiadomości odebranej w Admiralicji tutejszej, że flotylla Rosyjska, z 4ch okrętów złożona, ukazała się na Archipelagu tureckim.

Dnia 10.

Na dzisiejszej giełdzie rozeszła się pogłoska, że eskadra amerykańska wypłynęła na otwarte morze, i że należy się obawiać wybuchnienia kroków nieprzyjacielskich, między Francją a Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej.

— Pan *Magennis*, synowiec Hrabiego *Grey*, otrzymał rozkaz bezzwłocznego udania się w interesie Rządu do Sankt-Petersburga.

— Królowa jest nieco słaba i nie wychodzi z pokojów.

— Podług doniesień, otrzymanych z Kantonu, pod datą 21 Października, Rząd Chiński pozwolił nareszcie rotmanów swoich do przeprowadzenia okrętów angielskich. Bieg interesów wrócił do dawnego porządku i żadnej nie doznaje mitręgi. Herbata podrożała o 20 procentów, podobno dla tego, że jeszcze nie dowieziono z głębi kraju. Wice-Król tamtejszej prowincyi został zmieniony.

Dnia 15.

Nowy Poseł turecki, *Nuri-Effendi*, i nowy Poseł bawarski, Pan *Fladt*, przeznaczeni do naszego Dworu, przybyli do tutejszej stolicy.

— Z Lishony odebrano wiadomości po dzień 3 b. m. Wielkie tam wrażenie sprawiło to, że głowa oppozycji,

что глава оппозиции, Маршалъ *Салданга*, присталъ къ Министрамъ и назначенъ Посломъ въ Парижъ. Одинъ изъ друзей его, Полковникъ *Пизарро*, также отказался отъ оппозиции и получить какое-то важное мѣсто. Символомъ Министерству пріобрѣло въ Парламентъ значительный перевѣсъ.

— Последнїя донесенїя изъ Нью-Йорка отъ 18 прѣмѣсяца весьма стараются внушить сохраненіе дружескихъ отношеній къ Франціи.

— Недавно назначенный повѣреннымъ въ дѣлахъ при Петербургскомъ Дворѣ, Г-нъ *Магеннисъ*, принадлежалъ уже прежде къ Посольству Лорда *Гейтесбури* при семь же Дворѣ. Графъ *Лондондерри* отпривитъ въ С. Петербургъ какъ только позволитъ погода. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 7-го Марта.

Вчера посредствомъ телеграфа Правительство получило донесеніе о смерти Императора Франца. Послѣ чего Министръ Иностранныхъ Дѣлъ возвратилъ отпуски, данные разнымъ Членамъ Дипломатическаго Корпуса. Въ слѣдствіе сего, Графъ *Ст. Олеръ* поѣдетъ въ Вѣну, а Гр. *Себастьяни* въ Лондонъ. Графъ *Аппони*, лишь только вчера узналъ о смерти своего Государя, тотчасъ прекратилъ дѣла Посольства. На курсъ Государственныхъ ассигнацій сіе извѣстіе не имѣло никакого вліянія; ибо спекулянты того мнѣнія, что политика Австрійскаго Двора не подвергнется ни малѣйшему измѣненію; даже курсъ нѣсколько возвысился.

8-го Марта.

И нынѣшнія газеты ничего еще не говорятъ о новомъ составѣ Министровъ *), но не перестаютъ дѣлать разныхъ заключеній. Только *Мониторъ* и *Журналъ Првїй* совершенно молчатъ о томъ. Маршалъ *Сультъ* принималъ вчера много посѣщеній, между прочимъ и Графа *Аппони*, съ коимъ имѣлъ нѣсколько часовъ совѣщаніе.

— Король надѣлъ на два мѣсяца трауръ по случаю кончины Императора Франца, своего шурина.

— Экипажи Генерала *Себастьяни* отправлены сегодня въ Лондонъ, а самъ онъ выѣзжаетъ завтра. (G. C.)

— Говорятъ, что Президентъ Палаты Перовъ, Баронъ *Паскье*, подалъ Королю весьма основательное представленіе, о невозможности производить судъ, по дѣлу Лїонскихъ возмущеній.

— Г-нъ *Вгенне* вскорѣ издастъ сочиненіе о изувѣженности нынѣшней евка.

9-го Марта.

Говорятъ, что Г-нъ *Рини* выѣхалъ изъ Парижа въ деревню.

— Вчера у Короля были на частной аудіенціи Князь *Прасленъ* и Генераль *Вюжо*.

— Сегодня по полудни носился слухъ, что новый Кабинетъ (въ такомъ составѣ, какъ сообщено въ 21 N. Лит. Вѣстника) окончательно утвержденъ и что послано о томъ чрезъ телеграфъ извѣстіе въ Страсбургъ; но журналы утверждаютъ, что сей составъ не удержится и каждая газета приводитъ по догадкѣ свои причины.

10-го Марта.

Вчера Маршалъ *Сультъ* велъ съ Королемъ разговоръ. Г-нъ *Лизо*, давно уже не показывавшійся въ Тюллерійскомъ Дворцѣ, вмѣстѣ съ Г-мъ *Дюшатель*, тутъ же находился. Россійскій и другіе Министры были также одинъ за другимъ допущены. Напоследокъ вошелъ Маршалъ *Жераръ* и долго разговаривалъ съ Королемъ. (A.P.S.Z.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Бернъ, 5-го Марта.

Полученное здѣсь извѣстіе (которому однако жъ не всѣ вѣрятъ), будто бы Баденское войско собирается на Швейцарской границѣ, тѣмъ болѣе для насъ неожиданно, что мы не можемъ объяснить причины сей мѣры. Хотя говорить, что Предсѣдательствующій Кантонъ, вчера получилъ новыя весьма угрожающія ноты съ угрозами и нѣкоторыми требованіями, имѣющими связь съ движеніями Баденскаго войска: однако жъ о сихъ нотахъ съ точностію ничего въ публикѣ не слышно. Опасеніе, будто бы иностранные выходцы могли беспокоить отсюда пограничныя Нѣмецкія земли, было бы вовсе неосновательно. Полиція наша весьма бдительна, а Пред-

*) Государственная Прусская Газета дѣлаетъ на семь мѣстъ замѣчаніе, что наименованіе Французскихъ Министровъ, о которомъ она предъ симъ упоминала, вчера 8-го числа ввечеру совсѣмъ приведено въ дѣйствіе; и такъ ни *Мониторъ*, ни другая какая-либо Парижская газета, не могли о томъ донести въ сей день. Безъ сомнѣнія это будетъ завтра т. е. 9-го Марта.

Маршалъ *Салданга*, прилѣпился къ Министровъ и został mianowany Posłem do Paryża. Jeden z jego przyjaciół, Półkownik *Pizarro*, odstąpił także oppozycji i ma otrzymać jakiś ważny urząd. Tym sposobem, zyskało Ministerjum znaczną przewagę parlamentarską.

— Ostatnie doniesienia z Nowego-Yorku, daty 18 z. m., brzmią bardzo pomyślnie, za utrzymaniem stosunków przyjacielskich z Francją.

— Nowo-mianowany Sprawujący interessa przy Dworze Petersburskim, Pan *Magennis*, należał już dawniej do Poselstwa Lorda *Heytesbury*, przy tymże Dworze. Hrabia *Londonderry*, pojedzie do St. Petersburga, jak tylko pora roku dozwoli. (G. C.)

FRANCYA.

Paryż, dnia 7 Marca.

Wczora odebrał Rząd przez telegraf doniesienie o śmierci Cesarza Franciszka. Zaraz po ich nadejściu, odwołał Minister interessów zagranicznych urlopy, udzielone różnym Członkom Ciąta dyplomatycznego. Na skutek tego, Hrabia *St. Aulaire* odjeżdża do Wiednia, a Hrabia *Sebastiani* do Londynu. Hrabia *Appony*, jak tylko dnia wczorayszego został uwiadomiony przez Ministra interessów zagranicznych o zgonie swojego Monarchy, zamknął natychmiast biuro Poselstwa. Na kurs papierów publicznych nie miała ta wiadomość żadnego wpływu: jest bowiem powszechném między spekulantami zdaniem, że polityka Dworu Austriackiego żadney nie dozna zmiany; kursa poszły nawet cokolwiek w górę.

Dnia 8.

I dzisiaj jeszcze nie donoszą gazety o nowym składzie Ministrów *), ale nie przestają czynić różnych uwag. *Monitor* tylko i *Journal des Débats* milczą w tej mierze zupełnie. Marszałek *Soult* odbierał wczora wiele odwiedzin, a między innemi Hr. *Appony*, z którym miał kilkogodzinną naradę.

— Król przywdział żałobę na dwa miesiące, z powodu zgonu Cesarza Franciszka, szwagra swego.

— Ekwipaże Jenerała *Sebastianiego*, już dziś wyruszyły do Londynu. On sam jutro wyjeżdża. (G. C.)

Mówią, że Prezes Izby Parów, Baron *Pasquier*, podał Królowi, w sposób bardzo przekonujący przełożenie, w którym wystawia niepodobieństwo sądenia sprawy, o zaburzenia Lyonskie.

— Pan *Piennet*, wyda wkrótce pisemko: *Ouïsmo-ściach terażniejszego czasu*.

Dnia 9go.

Mówią, że P. *Rigny* wyjechał z Paryża na wieś.

— Wczora Król udzielił posłuchania prywatne Xięciu *Praslin* i Jenerałowi *Bugeaud*.

— Rozbiegło się dzisiaj po południu, że nowy Gabinet (w takim składzie, jak donieśliśmy w N. 21 Kur. Lit.) ostatecznie został utwierdzony, i że wiadomość o tym przez telegraf posłana do Straßburga; jednakże pisma publiczne dzisiaj zawierają, że się ten skład nie utrzyma, a każda gazeta swoje domysły za przyczyny przywodzi.

Dnia 10.

Wczora Marszałek *Soult* miał z Królem rozmowę. Pan *Guizot*, który się oddawna już w Tuilleryach nie ukazywał, również się i z Panem *Duchatel* znajdował. Rosyjski i inni Ministrowie jeden po drugim byli przypuszczani. Naostatek wszedł także Marszałek *Gérard* i długo rozmawiał z Królem. (A.P.S.Z.)

S Z W A Y C A R Y A.

Berna, dnia 5 Marca.

Odebrana tu wiadomość (którey jednak nie wszyscy zawierają), jakoby woysko Badeńskie zgromadza się nad granicą Szwajcarską, była tém więcej niespodzianą dla nas, że nie umiano sobie wytłómaczyć powodów takiego postępienia. Mówią wprawdzie, że Kanton Prezydujący, otrzymał dnia wczorayszego nowe, bardzo katagoryczne noty, z groźbami i pewnemi wymaganiami, co ma mieć związek z poruszeniami woyska Badeńskiego; jednakże i o tych notach, nie dotąd pewnego nie słyhać w publiczności. Obawa, aby wychodźcy zagranicznymi mieli ztąd niepokoić pograniczne kraje niemieckie, byłaby zupełnie zbyteczną. Nasza policja jest bardzo czujna, a Kanton Prezydu-

*) Gazeta Rządowa Pruska czyni uwagę w tém miejscu, że mianowanie Ministrów Francuzkich, o którym ostatnim razem doniosła, dopiero dnia 8 wieczorem przyszło zupełnie do skutku; ani więc *Monitor*, ani żadna inna gazeta paryzka, donieść o tém w tymże dniu nie mogły. To nastąpi bez wątpienia dopiero nazajutrz, czyli dnia 9 Marca.

сѣдательствующій Кантонъ разослалъ ко всемъ властямъ, по сему предмету окружное предписаніе. Сверхъ того, между выходцами, находящимися въ Бернскомъ Кантонѣ, ничего не примѣчено, чтобы могло возбудить хотя малѣйшее подозрѣніе. (G. C.)

— Изъ Женевы отъ 25-го Февраля пишутъ: „Вчера происходило открытіе статуи, Ж. Ж. Руссо, въ присутствіи большого числа Воинскихъ и Гражданскихъ чиновъ. Она сдѣлана Женевцемъ Прадье въ Парижѣ, и поставлена на маленькомъ острову при истокѣ Роны въ озеро, на мѣстѣ обсаженномъ деревьями, вышиною истукана 7 футъ отъ пьедестала, а потому онъ находясь на краю острова далеко виднѣнъ, теперь стоитъ онъ временно на цоколѣ, который въ послѣдствіи замѣненъ будетъ мраморнымъ пьедесталомъ съ красноватыми жилами, съ различными надписями. Вечеромъ островъ, улица Ж. Ж. Руссо и часть Ронской набережной, были иллюминированы. Нѣсколько веселыхъ пиршествъ соединили гражданъ, участвовавшихъ въ семь торжествъ. Драмма сочиненная Руссо: *Le devin de village*, окончила день, посвященный всеобщей радости, и непомраченный ни малѣйшимъ непріятнымъ случаемъ. Примѣчанія достойно, что въ числѣ подписчиковъ на сооруженіе сего памятника, находятся многія особы изъ Женевского Духовенства. (A. P. S. Z.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 21-го Февраля.

Декретъ Королевы-Правительницы о наименованіи новыхъ Министровъ, въ нынѣшней Придворной газетѣ обнародованъ. *Де-ла-Дегеза*, одинъ изъ Судей Военнаго Трибунала, наименованъ Дѣйствительнымъ Министромъ Юстиціи. *Вальдецъ* и *Медрано* займутъ свои мѣста временно, первый, какъ военный Министръ, а второй, какъ Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, на мѣсто Г-на *Москозо-де-Альтамира*. *Диего-Медрано* доселѣ былъ Вице-Президентомъ Палаты Прокураторовъ, а Г-нъ *Де-ла-Дегеза* извѣстенъ какъ переводчикъ сочиненія *Де-Лольма* о Англійскомъ уложеніи. Декреты сихъ назначеній послѣдовали на имя Г-на *Мартинеса-де-ла-Роза*, какъ Предсѣдателя Совѣта, но онъ суть дѣло Г-на *Торрено*.

— Увѣряютъ, что *Донъ-Франциско-де-Пауло*, намѣренъ съ семействомъ своимъ переехать въ Парижъ. Королева противилась его отъѣзду; но Инфантъ объявилъ, что онъ на сіе рѣшился и поѣдетъ, хотя бы не выдали ему и паспорта. (G. C.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 4-го Февраля.

23-го Января Султанъ, призвавъ къ себѣ Великаго Равина, или Гакамъ-Башу, въ присутствіи своемъ велѣлъ украсить его орденомъ.

11-го Февраля.

(Изъ Англійскаго журнала *Morning Herald*). Со вчерашняго дня, всѣ Турецкіе корабли приведены въ движеніе; предлогомъ тому упражненія въ морскихъ маневрахъ. Кажется однако жъ, что для подобной причины не стали бы снабжать провіантомъ на 4 мѣсяца 12 большихъ кораблей. Здѣсь говорятъ, что *Мегмедъ-Али* отъ воспаденія въ мозгу едва не лишился чувствъ и что по сему поводу призванъ въ Каиръ *Ибрагимъ* Паша. Султанъ намѣренъ усилить свое войско; дано повелѣніе брать въ полки всѣхъ работниковъ, а Греки и Армяне должны заступить временно ихъ мѣсто. (G. C.)

ГЕРМАНІЯ.

Мюнхенъ, 1-го Марта.

Оказывается, что донесенія журналистовъ о приступленіи Австріи къ Таможенному Германскому Союзу, неосновательны; напротивъ того начатые переговоры Австріи съ Баварією удостовѣряютъ, что намѣрены учинить взаимныя облегченія въ пограничныхъ сообщеніяхъ между обѣими державами, которыя, а особливо со стороны Австріи, были весьма затруднены. (G. C.)

ИТАЛІЯ.

Римъ, 21-го Февраля.

Донъ Мигуэль живетъ приватно въ здѣшней столицѣ; отъѣздъ его отложенъ до неизвѣстнаго времени. Финансы сего Принца не такъ въ хорошемъ состояніи, какъ прежде судили. Маркизь *Лаврадио* нанялъ для него дворецъ, изъ чего видно, что онъ проживетъ здѣсь долѣе.

— Г-нъ *Элисе*, (Статсъ Секретарь при военномъ Департаментѣ ввремя Министерства Мельбурна) прибылъ сюда изъ Неаполя, а завтра отправляется въ дальнѣйшій путь, въ Лондонъ.

яцы розсѣлъ въ тей мѣрѣ, stosowny do wszystkich władz okolnik. Nadto, pomiędzy wychodniami, bawiacemi w Kantonie Berneńskim, nie widać nic takiego, co by naymnięsze nawet podeyrzenie wzbudzać mogło. (G. C.)

— Donoszą z Genewy pod dniem 25 Lutego: „Wczoraj było odkrycie posagu J. J. Rousseau, w obecności wielkiej liczby wojskowych i cywilnych urzędników. Statua zrobiona przez Genewczyka Pradier w Paryżu, i postawiona na wysepce przy uściu Rodanu do jeziora, na miejscu osadzonem drzewami. Wysokość posagu 7 stop od podstawy, dla tego, znajdując się na brzegu wyspy, daleko jest widziany; teraz tymczasowie stoi na fundamencie murowanym, który później zastąpiony będzie podnożem, z marmuru z czerwonymi żyłkami i rozmaitemi napisami. Wieczorem wyspa, ulica J. J. Rousseau i część brzegu Rodanu, były oświetlone. Wesołe biesiady połączyły mieyskich obywateli, będących na tym obchodzie. Drama napisane przez Rousseau: *Le devin de village*, zakończyła dzień, poświęcony powszechney radości, i nie zaćmiony żadnym nieprzyjemnym zdarzeniem. Rzecz godna uwagi, że w liczbie subskryptorów na wzniesienie pomnika, znajduje się wiele osób z Duchowieństwa Genewskiego. (A. P. S. Z.)

HISZPANIA.

Мадридъ, дня 21 Lutego.

Декретъ Крѳловей Реjentки, мѣняющей новыхъ Министровъ, został w dzisiejszej gazecie nadwornej ogłoszony. *De la Dehesa*, jeden z sędziów trybunału wojennego, został mianowany Rzeczywistym Ministrem sprawiedliwości. *Valdez* i *Medrano* obejmują swoje urzędy tymczasowie; pierwszy, jako Minister wojny, drugi, jako Minister spraw wewnętrznych, na mieyscu Pana *Moscoso de Altamira*. *Diego Medrano*, był dotychczas Vice-Prezesem Izby Prokuratorów, a Pan *De la Dehesa*, znany jest jako tłumacz dzieła *De Lolme*, o ustawie angielskiej. Dekreta nominacyjne, adresowane są do Pana *Martinez de la Rosa*, jako do Prezesa Rady, ale mają być dziełem Pana *Torreno*.

— Zapewniają, że Infant *Don Francisco de Paula*, ma zamiar udać się z rodziną swoją do Paryża. Królowa jest przeciwna jego odjazdowi, ale Infant miał oświadczyć, iż takie jest jego postanowienie, i że pojedzie, choćby mu nie wydano pasportu. (G. C.)

ТУРЦЯ.

Konstantynopol, dnia 4 Lutego.

Дня 23 Стоycznя, Султанъ приwołаного до siebie Великаго Равина, czyli Hakam-Baszę, w swojej obecności kazał ozdobić orderem.

Дня 11.

(Podług angielskiego dziennika *Morning Herald*). Od dnia wczorayszego, wszystkie okręty tureckie, są znowu na stopie czynney; za pozór dają potrzebę ćwiczenia w obrótach ludzi okrętowych. Jakkolwiek bądź, dla podobnej przyczyny, nie kazanoby prowiantować 12 wielkich okrętów na cztery miesiace. Mówią tu, że *Mehmed Ali*, dostawszy zapalenia mózgu, jest w stanie blizkim utracenia zmysłów, i że z powodu tego przyzwano *Ibrahima* Paszę do Kairu. Султанъ postanowił wzmacnić swoje woysko; wyszło już rozporządzenie, ażeby wzięto w szeregi wojenne wszystkich robotników, a Grecy i Ormianie zastąpić ich mają w dotychczasowych obowiązkach. (G. C.)

НИЕМЦУ.

Monachium, dnia 1 marca.

Pokazuje się, że doniesienia pism publicznych o blizkiem przystąpieniu Austrii do Niemieckiego Związka celnego, nie są prawdziwe; owszem, rozpoczęte układy ze strony Austrii z Bawaryą, przekonują, że zamierzono poczynić wzajemne ulżenia w komunikacji pogranicznej między obódwoma krajami, która, zwłaszcza ze strony Austriackiej, nadzwyczajnie utrudnioną była. (G. C.)

ВЪ ОСНУ.

Рzymъ, дня 21 Lutego.

Don Miguel żyje bardzo prywatnie w tutejszej stolicy; odjazd jego został odłożony na czas nieograniczony. Finanse tego Xięcia nie są w tak pomyślnym stanie, jak z początku sądzono. Markiz *Lavradio*, najął pałac dla niego, co zdaje się zapowiadać dłuższy tu pobyt.

— Pan *Ellice*, (Sekretarz Stanu do wydziału wojny za Ministerstwa Melbourn), przybył tu z Neapolu, a jutro wyjeżdża w dalszą drogę do Londynu.

28-го Февраля.

Увѣряютъ, что Св. Отецъ словесно изъявилъ желаніе находящимся въ Римѣ Дипломатическимъ Чиновникамъ, что пора бы прекратить въ Испаніи внутренніе раздоры. Прежде сего еще совѣтовали Св. Отцу сдѣлать письменно сіе предложеніе, но онъ отъ сего уклонился.

Съ границъ Итальянскихъ, 23-го Февраля.

Извѣстно, что о выходѣ Французовъ изъ Анконы были переговоры и согласились исполнить сіе въ Октябрѣ, если Папа въ оное время явно того пожелаетъ. Но какъ сего не было, то Французы остались по прежнему. Теперь думаютъ, что сіе скоро уже совершится, поелику организациа Папскаго войска скоро окончится, а общественное спокойствіе слѣдствіемъ многихъ другихъ распоряженій, а наипаче согласіемъ Папы на желанія благомыслящаго класса народа, столько обезпечено, что Правительство въ каждомъ случаѣ можетъ обойтись безъ посторонней помощи. Должно ожидать, что выходъ Французовъ изъ Анконы произойдетъ сею весною, а тогда и Австрійское войско выступитъ изъ Церковныхъ областей. Обыкновенные контракты на снабженіе для Французскаго войска разныхъ припасовъ, въ семь году не возобновлялись. Присутствіе Французовъ въ Анконѣ, ежели съ одной стороны имѣло свои невыгоды, а именно въ отношеніи торговли города, коею онъ исключительно занимается: то съ другой стороны доставило ту пользу, что удостовѣрило такъ называемыхъ Карбонаріевъ и другихъ буйныхъ головы въ невозможности исполненія ихъ плановъ, ни въ войскѣ, ни въ Правительствѣ Французскомъ.

— Работы для укрѣпленія Бриксена не прекращались, не смотря на неудобное время года и идутъ весьма успѣшно. (G. C.)

Венеція, 22-го Февраля.

Въ 1834 году пришло въ здѣшнюю гавань 302 корабля, и именно: 251 Австрійскихъ, 28 Британскихъ, 1 Датской, 4 Греческихъ, 3 изъ Бремена, 3 Голландскихъ, 1 изъ Мальты, 4 изъ Папской Области, 1 Пруссій, 1 Сардинскій и 5 Шведскихъ. Число успѣвшихъ кораблей заключается въ 274.

Ливорно, 20-го Февраля.

Въ продолженіи прошлаго года принята здѣсь мѣра, обычающая здѣшней торговлѣ большой объемъ. Правительство совершенно уничтожило существовавшія понынѣ съ приходящихъ товаровъ пошлины. — Напротивъ того наложило оно на здѣшнее купечество ежегодную контрибуцію въ 300,000 флорентинскихъ лировъ, и сверхъ того, на первый годъ еще особенную добавку въ 200,000 лировъ. Сямъ налогомъ полагаетъ оно покрыть часть уничтоженныхъ пошлинъ. Сверхъ того городскія стѣны отнесены такъ далеко, что всѣ предмѣстія, заключающія въ себѣ болѣе жителей, чѣмъ самый городъ, вошли въ оныя. Сборъ акцизнаго дохода, отъ коего по нынѣ предмѣстія были освобождены, по сему случаю значительно увеличится.

Въ продолженіи нѣсколькихъ лѣтъ выстроено совершенно новое предмѣстіе, а прежнія увеличены постройкою новыхъ домовъ. Сіе разширеніе происходитъ болѣе отъ необходимости слишкомъ стѣсненнаго населенія, нежели отъ умноженія обывателей, въ особенности же требуетъ разширенія Еврейское предмѣстіе. Въ минувшемъ году, народонаселеніе, составляющее болѣе 70 тысячъ душъ, уменьшилось 1,000 душъ. Причина сей убыли относится частію къ приманиваемымъ берегамъ Варварійскимъ, куда переселяются многія фамиліи, надѣющіяся тамъ на Европейское покровительство.

Новый источникъ богатства сего края, составляють открытые за 15 лѣтъ предъ симъ источники Буры, привозимой прежде только изъ Индіи, употребленіе сей кислоты въ продолженіе нѣсколькихъ уже лѣтъ на красильныхъ фабрикахъ, возвысило ея цѣну втрое, тогда, какъ издержки на произведеніе вулканическаго жара, находящагося близъ рудника, вмѣсто угольевъ или дровъ, значительно уменьшены. Сіи рѣиски находятся близъ Волтерра.

(A.P.S.Z.)

Нидерланды.

Гага, 17-го Февраля.

Javach Courantъ уведомляетъ теперь также изъ Батавіи отъ 10-го Октября: „Послѣ продолжительной весьма теплой и душливой погоды, было здѣсь чувствуемо сего дня поутру въ 5½ часовъ необыкновенно сильное землетрясеніе, продолжавшееся довольно долго, и сопровождавшееся громкимъ подземнымъ шумомъ. Жители, которые никогда не испытывали здѣсь столь сильнаго землетрясенія, съ испуга поспѣшили оставить дома свои. Многія жи-

Дня 28.

Запewniają, że Oycie Św. oświadczył ustnie życzenie, znajdującym się w Rzymie dyplomatom, iż go-dziłoby się z pobiedz wewnętrznym w Hiszpanii niesnaskom. Nieco pierwej jeszcze doradzano Oycu Św., aby także przełożenie na piśmie uczynił, ale się od tego wymówił.

Od granic włoskich, dnia 23 Lutego.

Wiadomo, że odbywały się układy względem ustąpienia Francuzów z Ankony, i zgodzono się, że to nastąpi w Październiku r. z., jeżeli Papież w owym czasie wyraźnie żądać tego będzie. Gdy podobne żądanie nie miało miejsca, Francuzi przeto pozostali, jak byli. Spodziewają się teraz, że to wkrótce zapewne nastąpi, ponieważ organizacya woyska papiezkiego jest bliska zupełnego ukończenia, a spokojność publiczna, skutkiem wielu innych urządzeń, mianowicie zaś przez przychylenie się Papieża do słusznych życzeń rozumniejszej klasy ludu, za tak dalece ubezpieczoną uważana być może, iż w każdym przypadku, potrafi Rząd obejść się bez obcej pomocy. Trzeba się spodziewać, że ustąpienie Francuzów z Ankony, tej wiosny skuteczni się, a wtenczas i woysko austriackie wyjdzie z Państwa kościelnego. Zwycię kontraktów liwerunkowe o różne dostawy dla woyska francuzkiego, nie zostały w tym roku ponowione. Obecność Francuzów w Ankonie, jeżeli z jednej strony ma swoje niekorzyści, mianowicie pod względem handlu dla miasta, które, jak Ankona, wyłącznie handlem się trudni; to z drugiej strony miało także i użyteczność swoją: albowiem przekonało tak zwanych Węglarzy i inne zapalone głowy, że w planach swoich, niepodobnych do wykonania, ani na woysku, ani na Rządzie Francuzkim, bynajmniej polegać nie mogą.

— Roboty około obwarowania Brixen, nie ustawały, pomimo niedogodnej dla nich pory roku, i bardzo daleko posunięte zostały. (G. C.)

Wenecya, dnia 22 Lutego.

W roku 1834 do tutejszego portu zawinęło 302 okręty, a mianowicie: Austriackich 251, Angielskich 28, Duński 1, Greckich 4, Bremeńskich 3, Hollenderskich 3, Maltański 1, z Państwa Papiezkiego 4, Pruski 1, Sardynski 1, i Szwedzkich 5, — liczba okrętów wyszłych 274.

Liworna, dnia 20 Lutego.

W przeciągu zeszłego roku został przedsięwzięty tu śródek, który dla tutejszego handlu obiecuje wielkie rozszerzenie. Rząd zniósł zupełnie dotąd pobierane cło od przychodzących towarów. Lecz za to na kupców nałożył roczney kontrybucyi 300 lir, i oprócz tego, na rok pierwszy jeszcze osobną dopłatę 200,000 lir. Tym podatkiem chce zastąpić część zniesionego cła. Oprócz tego obwód miasta tak został rozszerzony, iż wszystkie przedmieścia, zawierające w sobie więcej mieszkańców, jak samo miasto, objęte w nim zostały. Pobór akcyzy, od której dotąd przedmieścia były wolne, przez to znacznie się powiększy.

W przeciągu kilku lat wybudowano zupełnie nowe przedmieście, a dawniejsze zostały powiększone pobudowaniem nowych domów. Powiększenie to pochodzi więcej z przyczyny bardzo ściśnionej ludności, aniżeli przez powiększenie się obywateli, w szczególności zaś potrzebuje powiększenia przedmieście żydowskie. W roku przeszłym ludność wynosząca więcej 70 tysięcy dusz, zmniejszyła się więcej, niż 1,000 dusz. Przyczyną tego ubytku są, wahiące brzegi Barbary, dokąd się przenoszą liczne familie, które tam spodziewają się opieki Europejskiej.

Nowe źródło bogactwa tego kraju składają odkryte przed piętnastu laty kopalnie Boracyum, które pierwej było przywożone tylko z Indyi. Użycie tego kwasu od kilku już lat do malarskich fabryk, podwyższyło we troje jego cenę, kiedy tymczasem wydatki na wydobyćcie, za pomocą wulkanicznego ognia, znajdujące się w bliskości tej kopalni, zamiast drow lub węgla, znacznie są zmniejszone. Kopalnie te są położone w bliskości Volterra. (A.P.S.Z.)

NIDERLANDY.

Haga, dnia 17 Lutego.

Javach Courant donosi teraz z Batawii pod dniem 10 Października: „Po długiej i nader ciepłej pogodzie, dziś rano o godzinie pół do 6tej, dało się czuć niezwy- czajnie mocne trzęsienie ziemi, trwające dość długo, któremu towarzyszył mocny szum podziemny. Mieszkańcy, którzy nigdy tu niedoświadczaży tak mocnego trzęsienia ziemi, z przestachem opuścili swe domy. Wiele domów i murowanych budowli, w liczbie których pafac w Weltewreden, Ratusz i spichrz wiejski,

лица и каменные здания, въ числѣ коихъ Дворецъ въ Вельтевреденѣ, Ратуша и сельскій амбаръ болѣе или менѣе отъ сего пострадали. До нынѣ еще не извѣстно, пострадалъ ли кто изувѣченъ. — Частныя письма, заслуживающія довѣрія, говорятъ также о поврежденіи отъ сего Дворца въ Бютенцоргъ, и увѣчи каменщика Ложе и т. д. (A. P. S. Z.)

Амстердамъ, 7-го Марта.

Со времени возвращенія Торисовъ къ кормилу Англійскаго Правленія, въ портахъ нашихъ съ сугубымъ усиліемъ занимались нагруженіемъ кораблей оружіемъ и пр., на шель *Дона Карлоса*. Между тѣмъ мы теперь узнали, что за нѣсколько предъ симъ дней снова все выгружено съ кораблей, готовыхъ уже къ отплытію. Настоящая причина тому неизвѣстна. (G. C.)

СЕВЕРО-АМЕРИКАНСКІЕ СОЕДИНЕННЫЕ ШТАТЫ
Вашингтонъ, 7-го Февраля.

Относительно прежняго запроса Г-на *Адамса*, Президентъ доставилъ въ первой половинѣ Декабря въ Палату Представителей еще нѣсколько свѣдѣній, заимствованныхъ изъ донесеній Г. *Ливингстона* изъ Парижа. Первый сообщаетъ разговоръ съ *Людвикомъ Филиппомъ*, въ которомъ онъ какъ Король и какъ человекъ далъ честное слово сдѣлать все, что будетъ состоять въ его власти, дабы привести въ исполненіе договоръ о вознагражденіи, — съ увѣреніемъ что сіе произведено будетъ посредствомъ Кабинета. Г. *Ливингстонъ* не обнаруживаетъ ни малѣйшаго сомнѣнія въ искренности Короля, но сомнѣвается лишь во вліяніи его. Последнее донесеніе не отзываясь уже сею увѣренностію и даже даетъ примѣтить, что Палаты едва ли захотятъ утвердить договоръ, ибо Министры не рѣшаются принять оный на свою отвѣтственность и сдѣлать его кабинетнымъ вопросомъ. — По прочтеніи сего сообщенія, Г-нъ *Адамсъ* предложилъ о передачѣ онаго особому Комитету съ тѣмъ, чтобы онъ немедленно составилъ докладъ объ отношеніяхъ Соединенныхъ Штатовъ къ Франціи. Онъ произнесъ весьма сильную рѣчь, въ заключеніи коей объявилъ, что честь націй требуетъ, чтобы Представители обнаружили свое мнѣніе, и что духъ посольства Президента, какъ бы мы о его умѣ ни судили, дѣлаетъ честь сколько ему, столько и націи. — Въ жаркихъ рѣчахъ, послѣдовавшихъ послѣ рѣчи *Адамса*, многіе Ораторы были совершенно одного съ нимъ мнѣнія; но предложеніе его было измѣнено такъ, чтобы Комитетъ не тотчасъ, но 20-го Февраля представилъ о семъ донесеніе. Сіе сужденіе перемѣнило нѣсколько мысли Американскихъ листовъ, а *Журналъ of Commerce* говоритъ: Общее мнѣніе нынѣ таково, что Конгрессъ Соединенныхъ Штатовъ, до окончанія своего, уполномочить Президента, объявить Французскіе корабли непріятельскими.

Человѣкъ, схваченный въ покушеніи умертвить Президента, по освидѣтельствованіи Докторовъ, оказался умалишеннымъ.

— Число Германцевъ, прибывшихъ въ прошломъ году изъ Бремена въ четыре Северо-Американскія гавани: Нью-Йоркъ, Балтиморе, Филадельфію и Нью-Орлеанъ, простирается до 12,545; въ томъ числѣ 505, отплыли въ Ямайку.

— Въ Бостонѣ издается ежемѣсячно періодическое сочиненіе, подъ заглавіемъ: „*American Annals of Education*“ — посвященное исключительно воспитанію. — Издатель, Вилліамъ С. Woodbridge, путешествовалъ нѣсколько лѣтъ по Европѣ и провелъ нѣсколько мѣсяцевъ въ Говвиллѣ, дабы познакомиться съ знаменитыми учебными заведеніями Фелленберга. (A. P. S. Z.)

К И Т А Й.

Въ *Canton Register* пишутъ отъ 14-го Октября слѣдующее:

„Королевскія военныя суда *Имогенъ* и *Андромаха*, состоящія подъ начальствомъ Капитана *Блаквуда*, вышли 7-го Сентября въ 12½ часовъ въ море, съ намѣреніемъ обойти Богъ-фортъ. Немедленно послѣ сего замѣчено было на Ионкахъ, стоявшихъ въ заливѣ Ансона большое движеніе, и съ укрѣпленій началась сильная пальба, сначала холостыми зарядами, а потомъ и ядрами; впрочемъ корабли по причинѣ отдаленности не потерпѣли никакого вреда и въ скоромъ времени заставили Китайцевъ прекратить огонь. Всего сильнѣе было сраженіе въ срединѣ пролива, но Китайцы стрѣляли, какъ люди совершенно потерявшіе голову. Особенно отличились при семъ случаи Ласкары (Индійскіе матросы). Тотчасъ по прекращеніи пальбы съ Китайскихъ укрѣпленій, поднялся сильный вѣтеръ и заставилъ Англичанъ стать на якорѣ у Тигроваго острова. На

мнѣе или болѣе понесли здѣсь szkody. Dotąd jeszcze niewiadomo, azali kto został skaleczony.“ — *Li-sty prywatne*, godne wiary, donoszą także o uszkodzeniu przez to pałac w Butencork i pokaleczeniu mularza *Loge* i t. d. (A. P. S. Z.)

Амстердамъ, дня 7 Марца.

Od czasu powrotu *Torysów* do stęru administracyi angielskiej, zajmowano się w portach naszych z podwójną usilnością, ładowaniem na okręty broni i t. p., na rachunek *Don Karlosa*. Tymczasem dowiadujemy się teraz, że przed kilkoma dniami, wyładowano na powrót wszystko z gotowych już do żeglugi okrętów. Jaka jest właściwie tego wydarzenia przyczyna, nie wiadomo jeszcze. (G. C.)

СТАНЪ ЗЪЕДИНОЧЕНЕ ПОЕНОСНО-АМЕРЫКАНСКІЕ.
Вашингтонъ, 7 Лутего.

Взгледомъ давнѣйшаго запытанія *P. Adams*, Президентъ прешлѣ до Избы Репрезентантовъ, въ первой половинѣ мѣсяца Грудня, kilka wiadomości wziętych z doniesień *P. Livingston* z Paryża. Pierwsze zawiera ją o rozmowie z *Ludwikiem Filipem*, w której on, jako Król i jako człowiek, dał słowo honoru, czynić wszystko to, co tylko będzie w jego mocy, ażeby przyprowadzić do skutku umowę o wynagrodzeniu, z pewnością, że to będzie wykonane przez pośrednictwo Gabinetu. *P. Livingston* nie ma najmniejszej wątpliwości o szczerej chęci Króla, wątpli tylko bowiem o jego wpływie. W ostatniem doniesieniu nie ma już o tém upewnienia i daje nawet postrzedz, że Izby ledwie zechcą utwierdzić tę umowę, gdyż Ministrowie nie zgadzają się przyjąć ją na swą odpowiedzialność, i uczynić zaпытaniem gabinetowem. Po odczytaniu tego uwiadomienia, *P. Adams* przełożył o jej odesłaniu osobnemu Komitetowi, z tém, ażeby ten niezwłocznie uczynił doniesienie o stosunkach Stanów Zjednoczonych z Francją. *P. Adams* miał nader mocną mowę, w której oświadczył, że honor narodu wymaga, ażeby Rепрезентanci zdanie swoje wymienili, i że duch poselstwa Prezydenta, jakkolwiekbyśmy chcieli sądzić o jego gruntowności, czyni zaszczyt zarówno jemu, jak i narodowi. W żywych rozprawach, które nastąpiły po mowie *Adamsa*, różni mówcy popierali jego zdanie; lecz jego przełożenie tak zostało zmienione, ażeby Komitet, nie natychmiast, ale 20 Lutego dał o tém raport. Zdanie to odmieniło nieco myśl gazet Amerykańskich, a dziennik *of Commerce* pisze: Powszecznem jest teraz zdaniem, że Kongress Stanów Zjednoczonych, upoważni Prezydenta, jeszcze przed ukończeniem swych obrad, okręty Francuzkie ogłosić za nieprzyjacielskie.

— Człowiek, który został пойманы w czasie targnięcia się na życie Prezydenta, po opatrzeniu go przez Lekarzy, okazał się że był fixatem.

— Liczba Niemców, w roku przeszłym z Bremy do czterech portów Amerykańskich przybyłych: New-Yorku, Baltimore, Filadelfii i Nowego Orleanu, dochodzi 12,545, z tej liczby 505 wypłynęło do Jamaiki.

— W Bostonie wychodzi miesięcznie peryodyczное pismo pod tytułem: „*American Annals of Education*“ — jedynie tylko poświęcone wychowaniu. — Wydawcą jego William C. Woodbridge, wojażował lat kilka po Europie, i przepędził kilka miesięcy w Hofwillu, ażeby się obeznac z sławnymi zakładami wychowania Fellenberga. (A. P. S. Z.)

С Н И Н У.

Gazeta *Canton Register* donosi pod 14 Października, co następuje:

„Królewskie statki wojenne *Imogen* i *Andromacha*, zostające pod naczelnictwem Kapitana *Blakwooda*, wypłynęły dnia 7 Września o pół do pierwszej na morze, z zamiarem opłynienia Bogfortu. Wkrótce potem postrzeżono było na Jonkach, stojących w zatoce *Ansona* wielki ruch, i z szanów zaczęło się mocne strzelanie, z początku próżnemi nabojami, a później i kulami; zresztą okręty z przyczyny swego oddalenia nie poniosły żadnej szkody, i wkrótce zmusiły Chińczyków do wstrzymania ognia. Najzaciętszą była walka na szrodku zatoki; lecz Chińczykowie strzelali, jak ludzie, którzy zupełnie potracili głowy. Szczególniej się odznaczyli w tém zdarzeniu *Laskarowie* (Indyjscy matkowowie). Jak tylko z Chińskich szanów ustało strzelanie, wszczął się wiatr mocny i przymusił Anglików stanąć na kotwicy przy wyspie *Tigrysowej*. Na okręcie *Andromacha* jeden został zabity, a trzy ludzie ranieni.

(2)

корабль *Андромача* одинъ убитъ и 3 человека ранены. Потеря Китайцевъ, по всему вѣроятію весьма значительна. — Теперь однакоже дѣла воспріимли опять прежній ходъ, и торговля идетъ своимъ порядкомъ. — Недавно вблизи Англійскихъ факторій вспыхнулъ пожаръ и причинилъ весьма много вреда.“

— Въ другихъ газетахъ сообщаютъ, напротивъ того изъ Кантона, отъ 20-го Октября, слѣдующее: „Такъ какъ большая часть купцовъ до сихъ поръ еще въ Кантонъ не возвратились, и главнѣйшій изъ Гонгскихъ купцовъ, по случаю послѣднихъ беспорядковъ задержанъ Китайскимъ Правительствомъ, то торговли не успѣла еще воспріять прежней дѣятельности. Несмотря на повелѣніе Китайскаго Императора открыть торговлю, Чиновники, находящіеся въ Макао, не вдругъ согласились доставить Англійскимъ судамъ, стоящимъ на рейдѣ, лоцмановъ, и потому первый изъ сихъ кораблей прибылъ въ Вампоа только 17-го числа. (Спб. В.)

СЕРБІЯ.

Одинъ путешественникъ, находившійся въ Сербіи, сообщаетъ о лицахъ, дѣйствующихъ кормиломъ Правленія, слѣдующія извѣстія. Первыми чиновниками суть: Авраамъ *Петровицъ*, Сербъ, прежде купецъ; употребляемый всегда въ важнѣйшихъ Посольствахъ въ С. Петербургъ и Константинополь. Лазаръ *Теодоровицъ*, Сербъ, прежде писецъ, знаетъ иностранные языки, употребляется также въ разныхъ порученіяхъ. Вучить *Бернишицъ* также. *Давидовицъ*, изъ Землина, прежде наборщикъ, послѣ типографщикъ и Редакторъ издававшейся въ Вѣнѣ на Иллирійскомъ языкѣ газеты, управляетъ иностранными дѣлами. Алекса *Симитъ*, Сербъ, прежде купецъ, нынѣ заведываетъ финансами. Довнынъ назывались они Секретарями, теперь будутъ Министрами различныхъ отдѣленій Правленія. На исходящихъ бумагахъ, присовокупляютъ они Княжескую подпись, между тѣмъ, какъ извѣстно, что онъ писать не умѣетъ. Дмитрій *Измаиловичъ*, есть Начальникомъ типографіи, которая одна только во всемъ краѣ, и то еще не давно. *Берманнъ*, перекрестъ изъ Евреевъ, изъ Ганновера, Директоромъ сей типографіи. *Вартіасъ* и *Логотетисъ*, Докторами Князя. *Браданенадовицъ*, прежде священникъ, послѣ капитанъ, другъ Князя, сопутствовавшій ему во время войны. Онъ старъ, живетъ нынѣ въ Буковинѣ съ многочисленнымъ своимъ семействомъ. Князю *Милошу* около 60 лѣтъ; супруга его *Лабича*, живетъ въ Поцшаревацѣ, на 20 часовъ пути отъ мѣстопробыванія Князя. Сыновья Князя, старшій, *Миланъ* 17, младшій, *Михаилъ*, 14 лѣтъ, воспитываются при матери; двѣ дочери его, *Петрія* и *Савка*, находятся въ Венгріи въ замужствѣ. Недавно завѣдена въ Бѣлградѣ аптека, также одна только во всей Сербіи. Какъ ни мало ученыхъ Докторовъ въ семь краѣ, они должны быть вмѣстѣ съ тѣмъ и аптекарями, т. е., навѣщая больныхъ, берутъ съ собою ящикъ съ лѣкарствами. Евреи, бабы и всякая сволочь, лѣчатъ тамъ, къ щастію, болѣе нашенствываніями, или другими суевѣрными средствами, ибо когда они даютъ внутреннія лѣкарства, то нерѣдко смерть бываетъ неизбежна. (А.Р.С.З.)

Разныя извѣстія.

Въ одномъ изъ сегодншнихъ (24 Февр.) Журналовъ напечатано: потеря отъ пожара, истребившаго театръ de la Gaité, гораздо значительнѣе, чѣмъ полагали въ первыя минуты. Мать зрителя за лампами, занимавшаяся работою въ самомъ верхнемъ этажѣ, не успѣла спастись; вчера нашли между развалинами обгорѣлые трупы, ея и еще маленькаго дитяти. Пожарные утверждаютъ, что изъ числа ихъ команды погибло двое. Одинъ служитель театральныи также сгорѣлъ при семъ случаѣ. Другой, тяжело раненный, отправленъ въ госпиталь Св. Лудовика. Смерть одного изъ дѣйствовавшихъ пожарною трубою — ужасна. Онъ находился въ самой срединѣ театра и при видѣ огня, спокойно направлялъ трубу, какъ вдругъ сержантъ, лучше его видѣвшій опасность, закричалъ ему: „иди прочь!“ — „Еще будетъ время,“ отвѣчалъ смѣльчакъ не замѣчая, что деревянные подмостки, на которыхъ онъ стоялъ, уже горѣли; наконецъ подмостки упали и несчастный повисъ на одномъ бревнѣ, прижавшись къ стѣнѣ. Онъ оставался въ семъ положеніи до тѣхъ поръ, пока наконецъ пламя совершенно необхватило его. Внутренность сего театра представляетъ видъ самый жалкій; остались голыя стѣны, потерпѣвшія значительное поврежденіе. Одинъ покой, обращенный къ бульвару, остается въ видѣ висячаго моста, поддерживаемаго двумя тонкими колоннами, до половины обгорѣвшими. (Спб. В.)

ВИЛЬНА. Типографъ А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Марта 19 дня 1835 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кав. Лейт Баровскій.

Страта Чинокъ, według wszelkiego podobieństwa, bardzo była znaczna. Teraz jednakże rzeczy wzięły znowu dawniejszy kierunek, i handel swoim idzie porządkiem. Nie dawno blisko faktoryi angielskich wybuchnął pożar, i bardzo wiele zrzucił szkody.“

— Inne gazety względem tego udzielają z Kantonu pod 20 Października następujące wiadomości: „Ponieważ większa część kupców dotychczas do Kantonu jeszcze nie powróciła, i najznakomitszy z kupców Hongskich, z przyczyny ostatnich zamieszek, został zatrzymany przez Rząd Chiński, zatem handel, nie mógł jeszcze powrócić do pierwszej czynności. Pomimo rozkazu Cesarza Chińskiego, ażeby rozpocząć handel, urzędnicy w Makao znajdujący się, nie rychło zgodzili się dać statkom angielskim, stojącym na rejdzie, rotmanów, i dla tego pierwszy z tych okrętów przybył dopiero dnia 17 do Wampoa. (G. S. P.)

SERWIA.

Pewien podróżujący, który się znajdował w Serwii, o osobach, kierujących sterem Rządu, udziela następujących wiadomości: pierwszymi urzędnikami są: Abraham *Pietrowicz*, Serwianin, dawniey kupiec, używany jest zawsze do ważniejszych Poselstw, do St. Petersburga i Konstantynopola. Łazarz *Teodorowicz*, Serwianin, pierwey pisarz, posiada języki cudzoziemskie, używany także do różnych poleceń. Wuczyt *Berniszyc* także. *Dawidowicz* z Zemlina, pierwey récier, późniey typograf i redaktor wydawaney w Wiedniu w języku Illiryskim gazety, urządza sprawami zagranicznymi. Alexy *Simit*, Serwianin, pierwey kupiec, a teraz zarządza skarbem. Dotąd nosili oni nazwiska Sekretarzów, teraz zaś będą Ministrami różnych oddziałów Rządu. Na papierach wychodzących, dodają oni podpis Xiążęcy, tymczasem wiadomo, iż Xiążę pisac nie umie. Dymitr *Izmaitowicz* jest Naczelnikiem typografii, która jedna jest tylko w całym kraju, i jeszcze nawet nie dawno. *Bermann* przechrzta Żyd, z Hannoweru, jest Dyrektorem tej typografii. *Wartias* i *Logotetis* są Doktorami Xiążęcia. *Bradaniadowicz*, pierwey kapitan, a późniey kapitan, przyjaciel Xiążęcia, towarzyszący mu w czasie wojny. Dość już stary, teraz mieszka w Bukowinie, z liczną swoją familią. — Xiążę *Mitosz* ma lat około 60; żona jego *Labica*, mieszka w Pozszarewacu, o 20 godzin drogi od miejsca mieszkania Xiążęcia. Synowie Xiążęcia: starszy *Milan*, lat 17, młodszy *Michał*, lat 14, zostają przy matce. Dwie jego córki, *Petria* i *Sawka*, są w Węgrzech zamężne. Nie dawno została założona w Belgradzie apteka, także tylko jedna w całej Serwii. Jakkolwiek mała jest liczba uczonych lekarzy w tym kraju, razem muszą oni byc i aptekarzami, t. j. odwiedzając chorych, biorą z sobą skrzynkę z lekarstwami. Żydzi, baby i różne włóczęgi, na szczęście, leczą tѣm więcey szeptami, lub inszemi zabobonnemi środkami. Gdy bowiem dają wewnętrzne jakiekolwiek lekarstwa, tedy śmierć często bywa nieuchronną. (A. P. S. Z.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

W jednym z dzisiejszych (24 Lutego) dzienników wydrukowano: Strata przez pożar, który zniszczył teatr de la Gaité, daleko jest znaczniejszą, niż ją pierwey uważano. Matka dozorey lamp, która się zajmowała pracą na najwyższém piętrze nie mogła się ocalić; wczoray znaleziono opalone jej zwłoki i jeszcze małego dziecięcia. Ludzie pożarney komendy powiadają, iż z nich dwóch zginęło. Przy tѣm wypadku spalił się jeden z posługaczów teatralnych, drugi, ciężko ranny, odesłany do szpitalu Św. Ludwika. Zgon jednego z działających sikawką był okropny. Znajdował się on w samym środku teatru, i przy ogniu spokojnie kierował sikawką, gdy nagle sierżant, który lepiej od niego widział niebezpieczeństwo, zawołał na niego: „Uchodź!“ — „Dość jeszcze będzie czasu“, odpowiedział śmiałek, nieuwważając, iż drewniane rusztowanie, na którym stał, już się paliło; rusztowanie to nakoniec zapadło, i nieszczęśliwy zawisł na jednym berwionie, które go przycisnęło do ściany. Pozostał on w tej postawie dotąd, aż póki go zupełnie objął płomień. Wewnętrzność tego teatru wystawia nader smutny widok; pozostały same gołe ściany, znacznie popsute. Pokóy jeden od bulwaru, wygląda nakształt wiszącego mostu, który utrzymują dwie cienkie kolumny, do połowy opalone. (G. S. P.)